

4 Hyvinvoinnin toimiala

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Kuvaus 2025 ja keskeiset muutokset

Hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille varhaiskasvatus-, koulutus- ja nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut. Hyvinvointipalvelut koordinoivat myös ehkäisevää päihdetyötä, hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman laatimista, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimista sekä Lapsiystävällinen kunta -mallin toteutumista. Hyvinvointipalvelut tekevät kiinteää yhteistyötä mm. hyvinvointialueen, oppilaitosten sekä alueella toimivien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa.

Syntyvyys on jatkunut heikkona ja tämä tulee määrittelemään hyvinvointipalveluiden palvelutuotantoa vahvasti tulevina vuosina. Koska peruspalveluiden valtionosuuskertymää määrittelee 0–15 –vuotiaiden lukumäärä, kaupungin saamat valtionosuudet vähenevät nopeammin kuin palveluita pystytään mukauttamaan palvelutarpeeseen. Tämä haastaa hyvinvoinnin toimialan taloutta vahvasti tulevina vuosina ja näkyy jo vuoden 2025 talousarviossa selkeästi.

Talouden sopeuttaminen jatkuu vuonna 2025 kaupunginvaltuuston kesäkuun 2024 päätösten tahdittamana. Hyvinvoinnin toimialalla toteutetaan vuodelle 2025 sovittuja sopeuttamisen toimenpiteitä kaikilla palvelualueilla. Lisäksi vuonna 2025 valmistellaan vuosille 2026–2027 jo päätettyjä sopeuttamistoimenpiteitä sekä valmistellaan päätöksentekoa varten vielä keskeneräisiä sopeuttamistoimenpiteitä. Tällaisia ovat mm. varhaiskasvatuksen palveluverkkopäätökset, Mutala-Pataluoto-Utra – alueen kouluverkkotarkastelu ja Reijola-Niittylahti – alueen kouluverkkopäätös, josta on tehty valitus hallinto-oikeuteen. Valituksesta tehtävä hallinto-oikeuden päätös määrittelee asian jatkovalmistelua vuonna 2025. Vaaroilla edistetään kirjastojen, nuorisopalveluiden ja asiakaspalvelupisteiden yhteistyömallin kehittämistä. Varhaiskasvatuksen palveluverkkomuutoksia edistetään alue kerrallaan priorisoiden, jotta palveluihin voidaan taata terveelliset ja turvalliset toimintaympäristöt. Varhaiskasvatuksen palveluverkkopäätökset sovitetaan pääsääntöisesti kaupungin investointikehykseen, josta voidaan poiketa tarvittaessa valtuuston kesäkuussa 2024 päättämien reunaehtojen mukaisesti.

Varhaiskasvatuspalveluissa lasten määrä laskee sadalla lapsella verrattuna vuoteen 2024. Koulutuspalveluissa arvioidaan vuonna 2025 olevan oppilaita noin 40 oppilasta vuotta 2024 vähemmän. Syntyvyyden lasku alkaa näkyä alakoululaisten määrässä vähenemisenä, mutta yläkoululaisten määrä kasvaa vielä hieman. Oppilasmäärää vähenemistä taittaa tällä hetkellä käytännössä maahanmuutto, jota ilman oppilasmäärän lasku olisi selkeästi suurempi. Vuoden 2025 talousarvioon on tehty panostuksia maahanmuuttajaoppilaiden tarvitsemiin palveluihin.

Unicefin lapsiystävällinen kunta -työskentelyä jatketaan uuden toimintasuunnitelman mukaisesti. Myös Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelma nivoutuu jatkossa osaksi kaupungin laajempaa hyvinvointisuunnitelmaa.

Kulttuuripalveluiden toiminta on laajaa, kuntalaisten hyvinvointiin liittyvää monimuotoista palvelua. Tapahtumat, sivistäminen ja kouluttautuminen sekä kulttuurikasvatus ovat toiminnan keskiössä. Kulttuuripalveluissa alkaa vuonna 2025 Taidemuseon peruskorjausprosessi ja kaupungintalon muutostyöt museoksi valmistuvat ja uusittu museo avaa ovensa kesäkuussa 2025.

Liikuntapalveluissa peruskorjattu Mehtimäen jääurheilukeskus on täydessä toiminnassa vuoden 2025 alusta ja parantaa jäälajien olosuhteita kaupungissa merkittävästi niin harrastus- kuin

kilpatasolla. Liikuntapalveluissa vuonna 2025 jatketaan Liikkuva Joensuu -verkostolla tapahtuvaa yhteistä kuntalaisten liikkumaan aktivoimista ja palvelutoiminnan kehittämistä. Mehtimäen testaus- asema -hanke etenee pilotoinnin vaiheeseen.

46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Kasvatus- ja koulutuslautakunta käsittää varhaiskasvatuspalvelut, koulutus- ja nuorisopalvelut, sekä hyvinvoinnin toimialan hallintopalvelut.

Koulutus- ja nuorisopalveluiden ja varhaiskasvatuspalvelujen osalta 2025 tilojen osalta prosessissa on Hammaslahden koulu, jossa toimii alakoulu, nuorisopalvelut, kirjasto sekä kaupungin palvelupiste. Uusi koulu valmistuu lukuvuoden 2025-2026 alkuun mennessä. Syksyllä 2024 valmistunut Enon uusi koulu ottaa syksyllä 2025 vastaan keväällä 2025 lakkautuvan Louhiojan koulun oppilaat. Kanervalan koulu päättää toimintansa keväällä 2025 ja englantipainotteinen opetus jatkuu Joensuussa syksyllä 2025 Normaalkoulun Tulliportin yksikössä. Lisäksi Reijolan koulun ja päiväkodin hankesuunnittelut ovat käynnissä, mutta suunnittelun suunta ja aikataulu riippuu alueen kouluverkko päätöksestä tehdyn valituksen hallinto-oikeuskäsittelyn lopputuloksesta.

Varhaiskasvatuksessa vuonna 2025 edistetään Noljakan alueen päiväkotiratkaisua, jolla korvataan tulevaisuudessa useampi alueen heikkokuntoinen päiväkotit.

Toiminnalliset tavoitteet 2025

Strateginen painopiste: Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu		
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digikyvykkyyden kehittämiseksi laaditaan digitalisaation kehitysohjelma. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.		
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2025 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Kaikki tulosalueet

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, koulutuksen ja opiskelun Joensuu		
Tavoitelinjaus: Mahdollistamme turvallisen kasvun polun. Lapset, nuoret ja perheet saavat oikeanlaista tukea oikeaan aikaan. Olemme lapsi- ja perheystävällinen kaupunki. Lasten ja nuorten etu huomioidaan kaikessa päätöksenteossa.		
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho
Unicef:n Lapsiystävällinen kunta –malliin tehdään uusi toimintasuunnitelma vuosille 2025–2026	Toimintasuunnitelma on tehty ja hyväksytty	Koko kaupungin hallinto, koordinaointi konsernipalvelut

Tavoitelinjaus: Mahdollistamme turvallisen kasvun polun. Lapset, nuoret ja perheet saavat oikeanlaista tukea oikeaan aikaan. Olemme lapsi- ja perheystävällinen kaupunki. Lasten ja nuorten etu huomioidaan kaikessa päätöksenteossa.		
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho
Koulutus- ja nuorisopalvelujen toimintakulttuuri tukee elinikäisen oppimisen valmiuksia (halu oppia, yritteliäisyys, kansainvälisyys ja kyky käyttää teknologiaa) sekä yhdenvertaisuutta	Sijoittumistiedot: 100 % peruskoulun päättävistä sijoituu syksyllä 2025 jatko-opintoihin	Koulutus- ja nuorisopalvelut (koulutus- ja nuorisajohtaja, koordinoiva opinto-ohjaaja ja OPO-tiimi)
	Jokainen koulu on kehittänyt ainakin yhden teknologiaavusteisen oppimisinnovaation ja innovaatio otetaan osaksi koulun toimintaa.	Koulutus ja nuorisopalvelut (rehtori ja Mediakeskus)
	Kaikki koulut ovat aloittaneet suunnitelmansa mukaisen yritteliäisyyskasvatuksen ja varmistetaan, että yrittäjyyskasvatus on osa koulun toimintaa.	Koulutus ja nuorisopalvelut (Y-tiimi ja rehtorit)
	Jokainen koulu on kehittänyt vähintään yhden osallistavan menetelmän tai toimintamallin yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi.	Koulutus ja nuorisopalvelut (globaalikasvatustiimi ja rehtorit)
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste säilyy korkealla tasolla	Osallistumisaste yli 80 %	Varhaiskasvatus
Huoltajien tyytyväisyys kaupungin varhaiskasvatukseen pysyy hyvällä tasolla	Tyytyväisyys 4,4 tai yli Joensuuun kaupungin varhaiskasvatuksessa (asteikko 1–5)	Varhaiskasvatus
Tavoitelinjaus: Edistämme monipuolisia harrastusmahdollisuuksia sekä vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia ja osallisuutta. Kehitämme ja lisäämme nuorten vapaa-ajanviettopaikkoja. Edistämme arkiliikuntamahdollisuuksia.		
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho
Tavoitelinjaus: Kasvatuksemme ja koulutuksemme on laadukasta ja osaamisemme on kansallisesti arvostettua. Edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.		
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuu kouluissa ja päiväkodeissa.	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelmat päivitetty jokaisessa koulussa ja päiväkodissa.	Koulutus- ja nuorisopalvelut sekä varhaiskasvatuspalvelut

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, koulutuksen ja opiskelun Joensuu		
Tavoitelinjaus: Vahvistamme asemaamme opiskelijakaupunkina ja nostamme näkyvyytemme uudelle tasolle. Viestimme opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista, palveluista ja tapahtumista yhteistyössä oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa. Jalkautamme opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman.		
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho
Oppilaitosyhteistyö tiivistyy	Opiskelijayhteistyöryhmä ko-koontuu 2 kertaa	Koulutus- ja nuorisopalvelut
Strateginen painopiste: Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu		
Tavoitelinjaus: Edistämme henkilöstön työssä kehittymistä, osaamista ja työhyvinvointia. Tarjoamme mahdollisuuden kehittyä tehtävässä ja uralla. Tarjoamme laadukkaat työterveyspalvelut.		
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025
Varhaiskasvatuksen sairauspoissaolojen vähentäminen	Sairauspoissaolojen määrä vähenee vuoden 2024 tasosta.	Varhaiskasvatuksen johto, henkilöstöpalvelut

400 Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: talouspäällikkö

Kuvaus 2025 ja keskeiset muutokset

Hallintopalvelut vastaa hallinnon prosesseista toimialalla. Lisäksi se osallistuu hyvinvoinnin toimialan tilojen suunnittelu- ja rakentamisprosesseihin. Hallintopalveluissa sijaitsevat myös hyvinvointia ja terveyttä edistävien toimien ja suunnitelmien koordinaatio, hyvo-tiimi, sekä hyvinvoinnin toimialan palveluita koskevat vahtimestaripalvelut.

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa toteutetaan monitoimijaisesti. Vuonna 2025 juurrutetaan edellisinä vuosina pilotoitua päihdekasvatusmallia kouluille ja luodaan puuttumisen malli päihteiden käyttöön kouluissa. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma päivittyy vuonna 2025 osaksi Joensuun kaupungin hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa vuosiksi 2025–2028.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos%
Toimintatulot	962 710	729 000	741 000	1,65 %
Toimintamenot	-2 766 430	-1 477 000	-1 507 000	2,03 %
Toimintakate	-1 803 720	-748 000	-766 000	2,41 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	34	21	21	0,00 %

1 000 euroa	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS 2027
Toimintatulot	963	729	741	1,6 %	765	790
Toimintamenot	-2 766	-1 477	-1 507	2,0 %	-1 555	-1 604
Toimintakate	-1 804	-748	-766	2,4 %	-789	-814

420 Koulutus- ja nuorisopalvelut

Vastuuhenkilö: koulutus- ja nuorisajohtaja

Kuvaus 2025 ja keskeiset muutokset

Tulosalueeseen kuuluvat Joensuun kaupungin koulujen esiopetus, perusopetus ja lukiokoulutus. Tulosalueeseen sisältyy myös oppimisen tuki (mm. erityisopetus, koulunkäynninohjaajat, hyvinvointiohjaajat, oppilas- ja opiskeluhuollon koordinaatio ja Icehearts-toiminta), nuorisotyö (alueellinen ja keskitetty nuorisotyö, nuorisovaltuusto, järjestöavustukset), sekä oppilaitosyhteistyö, koulutusvienti, perhekeskustyö (lasten ja perheiden palveluintegraatio hyvinvointialueen, kaupungin, järjestöjen ja seurakunnan kesken) sekä toimialan hanketoiminnan koordinaatio.

Vuonna 2025 koulutus- ja nuorisopalveluiden toiminnan keskiössä on laadukas esi-, perus- ja lukio-opetus sekä nuorisotyö. Vuoden aikana varmistetaan, että strategiakauden painopisteiden (Johtaminen, Globaali kestävä tulevaisuus, Positiivinen pedagogiikka ja teknologia avusteinen oppiminen sekä Yritteliäs asenne ja omavastuu) muuttuvat osaksi koulun normaalia toimintaa. Nuorisotyön keskeisimpänä tavoitteena on jalkauttaa nuorisotyön perussuunnitelma.

Esi- ja peruskoululaisten määrän kaupungin kouluissa ennakoidaan vuonna 2025 laskevan. Kalenterivuoden oppilasmäärät ilmoitetaan keskiarvona, jolloin oppilasmäärässä on kahden eri lukuvuoden oppilaat. Vuoden 2025 keskimääräiset oppilasmäärät ovat alakouluissa 75 oppilasta vähemmän ja yläkouluissa 35 oppilasta enemmän kuin vuonna 2024. Luvut sisältävät valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen siirtyvät oppilaat. Lukiokoulutuksessa opiskelijamäärän odotetaan säilyvän samalla tasolla kuin vuonna 2024.

Perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilasmäärän ennakoidaan pysyvän edelleen suurena. Vuoden 2024 talousarvioon (1450 läsnäolokuukautta) verrattuna kasvua odotetaan tulevan noin 10 prosenttia, jolloin läsnäolokuukausia muodostuisi noin 1600. Ukrainan sodan vaikutus maahanmuuttajien ja valmistavan opetuksen oppilaiden määriin on vähentynyt vuoden 2024 aikana. Jatkunut sotatilanne, muut kriisit maailmalla ja etenkin Itä-Suomen yliopiston, Karelian ammattikorkeakoulun sekä koulutuskuntayhtymä Riverian kansainvälisten opiskelijoiden määrä kasvattaa valmistavan opetuksen oppilasmääriä.

Aikuisten perusopetuksen oppilas- ja suoritemäärän ennakoidaan säilyvän vuoden 2024 tasolla. Määrää pitää korkealla tasolla koulutaustaa vailla olleiden nuorten siirtyminen perusopetuksesta aikuisten perusopetukseen. Myös vailla koulutaustaa tulleiden aikuisten määrä on kasvanut.

Nuorten ja aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijoiden määrän ennakoidaan olevan vuoden 2024 tasolla, mutta perusopetuksen ja lukiokoulutuksen nivelvaiheen koulutuksen oppilasmäärän ennakoidaan kasvavan vuodesta 2024 ja vakiinnuttavan tasonsa noin 75 opiskelijaan. Nivelvaiheen koulutuksen tarpeen kasvuun vastataan perustamalla uusi ryhmä ja vuokraamalla lisää opetustilaa tutkintoon valmistavan koulutukseen. Tutkintoon valmistavan opetuksen opiskelijamäärä on noussut koulutuksen alkamisesta syksystä 2022, 34 opiskelijasta syksyyn 2024, 75 opiskelijaan.

Koulutus- ja nuorisopalveluissa valmistaudutaan toimeenpanemaan kaupunginvaltuuston päättämät koulujen lakkautukset. Lisäksi tehdään tarveselvitys Mutala-Rantakylän-Utra alueen kouluverkon tarpeista sekä selvitys eteläisen alueen kouluverkosta.

Pidennetyn oppivelvollisuuden sekä vaikeasti kehitysvammaisten oppilaiden määrä on kasvanut voimakkaasti. Vuonna 2023 esi- ja perusopetuksessa oli 25 vaikeimmin vammaista ja 127 pidennetyn oppivelvollisuuden oppilasta. Vuonna 2025 esi- ja perusopetuksessa on 29 vaikeimmin vammaista ja 155 pidennetyn oppivelvollisuuden oppilasta. Kuulovammaisten oppilaiden tulkkauspalveluiden sekä oman äidinkielen opetuksen tarve palveluissa kasvaa edelleen. Kasvaneen palvelutarpeen kustannusten nousua pyritään tasoittamaan tuottamalla viittomakielentulkkausta kaupungin omana palveluna ostopalveluiden lisäksi.

Painopisteenä on myös lasten ja perheiden palveluiden integraation edistäminen edelleen hyvinvointialueen ja kaupungin kesken.

Joensuu on tuottanut hyvinvointialueelle kehitysvammalain perusteella kehitysvammahuollon lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa jo usean vuoden ajan. Toimintaa säätelevä lakiuudistus on edelleen kesken ja sen hyväksyminen on siirtynyt edelleen 1.1.2025 saakka. Tällä hetkellä kaupunki on tehnyt jatkosopimuksen tämän palvelun tuottamista hyvinvointialueelle vuoden 2025 loppuun saakka. Iltapäiväkerho toiminta jatkuu vuonna 2025 kuten aiemminkin.

Oppimisen tuen uudistus astunee voimaan 1.8.2025. Uudistuksen kustannusvaikutusta ei voida arvioida ennen kuin laki on hyväksytty. Kustannuksiin varaudutaan tarvittaessa lisätalousarviossa.

Nuorisopalveluissa varaudutaan Tuupovaaran nuorisotilasta luopumiseen. Vuoden 2025 aikana toiminnot siirtyvät olemassa oleviin muihin tiloihin.

Hammaslahden nuorisotilan valmistuminen alakoulun yhteyteen etenee suunnitelman mukaisesti ja nuorisotilatoiminta käynnistyy uuden alakoulun tiloissa syksyllä 2025.

Nuorisopalvelut luopuvat Sinkkolan kotieläinpihan ja nuoriso- ja asukastalon toiminnasta vuoden 2025 alusta. Toimintaan pyritään saamaan jatkaja järjestöistä. Nuorisopalvelut tukevat toiminnan jatkajaa talousarviossa määritetyn summan mukaisesti. Tarkoituksena on, että Sinkkolan alueen toiminnot säilyvät entisen kaltaisina.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos%
Koulutuspalvelujen yhteiset palvelut				
Tutkintokoulutukseen valmentava	53	75	75	0,0 %
Toimintatulot	862 826	1 036 000	0	-100,0 %
Toimintamenot	-10 068 968	-11 578 000	-8 629 200	-25,5 %
Toimintakate	-9 206 142	-10 542 000	-8 629 200	-18,1 %
Monikielisten opetus *				
Oppilaat, valmistava opetus läsnäolo kuukaudet			1 600	
Toimintatulot			906 000	
Toimintamenot			-3 028 700	
Toimintakate			-2 122 700	
Kasvun ja oppimisen tuki				
Toimintatulot	659 899	463 000	463 000	0,0 %
Toimintamenot	-12 560 044	-12 908 000	-13 516 500	4,7 %
Toimintakate	-11 900 145	-12 445 000	-13 053 500	4,9 %

*Monikielinen opetus on sisällytynyt v. 2024 koulutuspalvelujen yhteisiin palveluihin

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos%
Kehittämisen keskitetyt				
Toimintatulot	0	0	0	
Toimintamenot	0	-44 000	0	-100,0 %
Toimintakate	0	-44 000	0	-100,0 %
Kehittämishankkeet				
Toimintatulot	4 724 212	3 000 000	3 000 000	0,00 %
Toimintamenot	-4 722 171	-3 000 000	-3 000 000	0,00 %
Toimintakate	2 041	0	0	
Aamu- ja iltapäivätoiminta				
Lasten määrä	452	455	455	0,0 %
€/lapsi	-950	-1 083	-1 109	2,4 %
Toimintatulot	105 589	575 400	575 500	0,0 %
Toimintamenot	-534 991	-1 068 000	-1 080 000	1,1 %
Toimintakate	-429 402	-492 600	-504 500	2,4 %
Perusopetus (sis. Esiopetuksen peruskouluissa)				
Esiopetus, omat koulut	66	63	60	-4,8 %
Oppilaat, omat koulut yleisopetus 1-9lk	5 527	5 435	5 396	-0,7 %
Oppilaat, muut joensuulaiset koulut	1 300	1 250	1 235	-1,2 %
€/oppilas, sis. Esiopetuksen	-8 258	-8 873	-9 062	2,1 %
Toimintatulot	1 009 103	1 012 000	1 561 000	54,2 %
Toimintamenot	-57 386 416	-60 328 000	-61 652 700	2,2 %
Toimintakate	-56 377 313	-59 316 000	-60 091 700	1,3 %
Lukio				
Nuorten lukiokoulutus	1 187	1 253	1 253	0,0 %
Aikuisten lukiokoulutus	143	140	140	0,0 %
Aikuisten perusopetus	50	57	57	0,0 %
Opiskelijat	1 433	1 525	1 525	0,0 %
€/opiskelija	-7 215	-7 125	-7 194	1,0 %
Toimintatulot	139 013	120 000	120 000	0,0 %
Toimintamenot	-10 478 314	-10 986 000	-11 090 900	1,0 %
Toimintakate	-10 339 301	-10 866 000	-10 970 900	1,0 %
Nuorisopalvelut				
Toimintatulot	216 244	192 600	143 500	-25,5 %
Toimintamenot	-1 835 403	-2 093 000	-2 064 000	-1,4 %
Toimintakate	-1 619 159	-1 900 400	-1 920 500	1,1 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	829	908	945	4,0 %
Toimintatulot	7 716 887	6 399 000	6 769 000	5,8 %
Toimintamenot	-97 586 308	-102 005 000	-104 062 000	2,0 %
Toimintakate	-89 869 421	-95 606 000	-97 293 000	1,8 %

1 000 euroa	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS 2027
Toimintatulot	7 717	6 399	6 769	5,8 %	6 992	7 216
Toimintamenot	-97 586	-102 005	-104 062	2,0 %	-106 855	-109 774
Toimintakate	-89 869	-95 606	-97 293	1,8 %	-99 863	-102 558

440 Varhaiskasvatuspalvelut

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja

Kuvaus 2025 ja keskeiset muutokset

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus on kasvatusta- ja koulutusjärjestelmämme perusta ja se kattaa ikävuodet 0–6 eli lapsen elämän ensi vuodet. Nämä ensi vuodet antavat pohjan sekä lapsen koulupolulle, että koko elämänpolulle. Varhaiskasvatus tukee sekä täydentää kotien kasvatustehtävää ja mahdollistaa huoltajien osallistumisen työelämään. Se, osallistuuko lapsi varhaiskasvatukseen ja millaiseen toimintamuotoon, on huoltajien päätettävä asia.

Varhaiskasvatusta järjestetään kaupungin päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja yksityisissä päiväkodeissa. Lisäksi perhe voi hakea Kelalta kotihoidontukea silloin, kun alle 3-vuotiaasta lasta hoidetaan kotona. Esiopetus järjestetään Joensuun kaupungissa lähes kokonaan varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuspalveluissa lapsimäärä vähenee vuonna 2025 noin 100 lapsella vuoteen 2024 verrattuna. Tämä väheneminen johtuu syntyvyyden laskusta. Myös varhaiskasvatuksen tulot laskevat, sillä 70 % varhaiskasvatuksen asiakkaista ei maksa enää varhaiskasvatusmaksuja (asiakasmaksut määräytyvät perheeseen, varatun palveluntarpeen ja samassa taloudessa asuvien huoltajien tulojen perusteella). Lisäksi kaksivuotinen esiopetuskokeilu päättyi 31.5.2024, jonka vuoksi valtio maksoi ylimääräisiä avustuksia varhaiskasvatukselle.

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on edelleen erittäin korkea eli lähes 90 %, kun lasketaan mukaan 1–6-vuotiaat ja jätetään alle 1-vuotiaat pois laskuista. Kun osallistumisaste lasketaan niin, että kaikki lapset ovat mukana (0-6-vuotiaat), on se vähän alle 80 %. Päättynyt kaksivuotinen esiopetuskokeilu vaikutti myös osallistumisasteeseen jonkin verran laskevasti. Toisaalta taas alle 2-vuotiaita lapsia tulee varhaiskasvatuspalveluihin aikaisempaa enemmän, jonka vuoksi varhaiskasvatuksen osallistuvien lasten määrä ei ole vähentynyt yhtä voimakkaasti kuin syntyneiden lasten määrä. Varhaiskasvatuksen ensimmäinen tavoite vuodelle 2025 on, että osallistumisaste säilyy edelleen korkealla tasolla ja on vähintään 80 % (kaikki lapset).

Asiakaskyselyn mukaan (04-05/24) huoltajat ovat hyvin tyytyväisiä Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen laatuun (4,5/5), toiminnan sisältöön (4,5/5) sekä henkilökunnan ammattitaitoon (4,7/5). Toisena tavoitteena vuodelle 2025 on, että huoltajien tyytyväisyys varhaiskasvatuksen laatuun säilyy hyvällä tasolla eli 4,4 tai yli ja kolmantena, että kaupungin varhaiskasvatuksen sairauspoissaolojen määrä vähenee vuonna 2025 vuoden 2024 tasosta. Sairauspoissaoloihin liittyvä tavoite on kova, sillä jo vuonna 2024 sairauspoissaolot (08/24) olivat laskeneet vuoteen 2023 (08/23) verrattuna yli 30 %.

Varhaiskasvatuksen säästötoimenpiteitä vuodelle 2025 on muun muassa päivystysaikojen tarkka suunnitelmallisuus ja toiminnan tehostaminen, perhepäivähoidon sulkeminen heinäkuun ajaksi sekä määräaikaisten työsopimusten aloittaminen ja päättäminen tarpeen mukaisesti eli määräaikainen työsopimus (vaka-opettajat, vaka-sosionomit, vaka-lastenhoitajat, vaka-avustajat) aloitetaan vasta elokuun puolessavälin, eikä heti 1.8., jos lapsia on vielä tuolloin paljon kesälomalla.

Varhaiskasvatuksen avustajia palkataan vuonna 2025 omalla rahalla 10 työntekijää enemmän kuin aikaisemmin. Tämä siksi, koska Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen suunnattuja avustusrahoja varhaiskasvatukselle paljon odotettua ja aikaisempaa vähemmän. Joensuun kaupungin varhaiskasvatus tarvitsee minimissään 40 varhaiskasvatuksen avustajaa toimintavuoden ajaksi.

Norlandia Päiväkodit avasivat yksityisen 5-ryhmäisen päiväkodin (Into) Aallontielle 1.8.2024 siten, että vain kaksi ryhmää oli toiminnassa vuoden 2024 aikana. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa lapset lisääntyvät, koska Ollilan (kaupunginvaltuusto 12/2023), Pääskyn ja Väisälänkadun päiväkodit lopettavat toimintansa 30.6.2025.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos%
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	362 781	100 000	100 000	0,0 %
Toimintamenot	-3 278 359	-3 575 186	-3 956 000	10,7 %
Toimintakate	-2 915 579	-3 475 186	-3 856 000	11,0 %
Avoin varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	36	12	0	-100,0 %
€/lapsi	-5 123	-4 917		
Toimintatulot	9 017	8 000	0	-100,0 %
Toimintamenot	-193 444	-67 000	0	-100,0 %
Toimintakate	-184 428	-59 000	0	-100,0 %
Perhepäivähoito				
Lapsia hoidossa	241	230	185	-19,6 %
€/lapsi	-10 816	-10 473	-11 384	8,7 %
Toimintatulot	123 253	108 000	78 000	-27,8 %
Toimintamenot	-2 729 935	-2 516 814	-2 184 000	-13,2 %
Toimintakate	-2 606 682	-2 408 814	-2 106 000	-12,6 %
Päiväkodit				
Lapsia hoidossa	2 137	2 207	2 172	-1,6 %
€/lapsi	-14 376	-14 576	-14 712	0,9 %
Toimintatulot	1 389 037	1 189 000	1 174 000	-1,3 %
Toimintamenot	-32 110 424	-33 359 000	-33 129 000	-0,7 %
Toimintakate	-30 721 387	-32 170 000	-31 955 000	-0,7 %
Kotihoidontuki				
Lapsia hoidossa	672	630	600	-4,8 %
Toimintatulot	0	0	0	
Toimintamenot	-2 260 665	-2 091 000	-1 985 000	-5,1 %
Toimintakate	-2 260 665	-2 091 000	-1 985 000	-5,1 %
Yksityinen varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	743	762	785	3,0 %
€/lapsi	-10 654	-10 560	-11 074	4,9 %
Toimintatulot	12 271	3 000	3 000	0,0 %
Toimintamenot	-7 928 421	-8 050 000	-8 696 000	8,0 %
Toimintakate	-7 916 150	-8 047 000	-8 693 000	8,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	627	605	605	-0,1 %
Toimintatulot	1 896 358	1 408 000	1 355 000	-3,8 %
Toimintamenot	-48 501 249	-49 659 000	-49 950 000	0,6 %
Toimintakate	-46 604 891	-48 251 000	-48 595 000	0,7 %

1 000 euroa	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS 2027
Toimintatulot	1 896	1 408	1 355	-3,8 %	1 400	1 445
Toimintamenot	-48 501	-49 659	-49 950	0,6 %	-50 432	-50 883
Toimintakate	-46 605	-48 251	-48 595	0,7 %	-49 032	-49 438

Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä

1 000 euroa	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS 2027
Toimintatulot	10 576	8 536	8 865	3,9 %	9 158	9 451
Toimintamenot	-148 854	-153 141	-155 519	1,6 %	-158 842	-162 262
Toimintakate	-138 278	-144 605	-146 654	1,4 %	-149 685	-152 811

Hyvinvoinnin toimiala yhteensä

1 000 euroa	TP2023	TA2024	TA2025	Muutos%	TS2026	TS2027
Toimintatulot	17 814	15 928	16 605	4,3 %	17 153	17 702
Toimintamenot	-182 465	-188 292	-192 441	2,2 %	-197 100	-202 045
Toimintakate	-164 649	-172 364	-175 836	2,0 %	-179 948	-184 343